

ZAKON O JAVNIM AGENCIJAMA

(Sl. glasnik RS br. 18/05 , 81/05 - ispravka, 47/18)

Prečišćen tekst zaključno sa izmenama iz Sl. gl. RS br. 47/18 koje su u primeni od 01/01/2019
(izmene u čl.: 7 , 16 , 17 , 21 , 22 , 25 , 26 , 27 , 28 , 31 , 32 , 33 , 34a , 37 , 52 , 56);

- osim čl.: 46 - u primeni od 28/06/2018.

I. OSNOVNE ODREDBE

Pojam javne agencije

Član 1.

- (1) Javna agencija je organizacija koja se osniva za razvojne, stručne ili regulatorne poslove od opšteg interesa.
- (2) Posebnim zakonom mogu se, shodno svrsi javne agencije, pojedina pitanja položaja javne agencije urediti drukčije nego ovim zakonom.

Uslovi za osnivanje javne agencije

Član 2.

- (1) Javna agencija osniva se ako razvojni, stručni i regulatorni poslovi ne zahtevaju stalan i neposredan politički nadzor i ako javna agencija može bolje i delotvornije da ih vrši nego organ državne uprave, naročito ako se u celini ili pretežno mogu finansirati od cene koju plaćaju korisnici usluga.
- (2) Osnivač mora posebnim zakonom biti ovlašćen na osnivanje javne agencije.

Poveravanje javnih ovlašćenja javnoj agenciji

Član 3.

Javnoj agenciji mogu se posebnim zakonom, kao javno ovlašćenje, poveriti sledeći poslovi državne uprave:

- 1) donošenje propisa za izvršavanje zakona i drugih opštih akata Narodne skupštine i Vlade;
- 2) rešavanje u prvom stepenu u upravnim stvarima;
- 3) izdavanje javnih isprava i vođenje evidencija.

Samostalnost javne agencije

Član 4.

- (1) Javna agencija je samostalna u svom radu.
- (2) Vlada ne može usmeravati rad javne agencije, niti ga usklađivati sa radom organa državne uprave.

Pravni subjektivitet javne agencije

Član 5.

(1) Javna agencija ima svojstvo pravnog lica, koje stiče upisom u sudski registar.

(2) Za ostvarivanje svrhe javne agencije na određenoj teritoriji mogu se obrazovati područne unutrašnje jedinice u javnoj agenciji.

Finansiranje javne agencije

Član 6.

Javna agencija se finansira iz cene koju plaćaju korisnici usluga, poklona (donacija), priloga pokrovitelja (sponzorstava), budžeta Republike Srbije i drugih priloga i prihoda koje ostvari prema zakonu.

Propisi koji se primenjuju na rad javne agencije

Član 7.

(1) U pogledu zakonitosti, stručnosti, političke neutralnosti, nepristrasnosti, upotrebe službenog jezika i pisma, stručne sprege i osposobljenosti zaposlenih koji rade na poverenim poslovima državne uprave i u pogledu kancelarijskog poslovanja, na rad javne agencije primenjuju se propisi vezani za državnu upravu, **a u pogledu sprečavanja sukoba interesa zaposlenih u javnoj agenciji shodno se primenjuju propisi koji se odnose na sprečavanje sukoba interesa državnih službenika.**

(2) Na prava, obaveze, odgovornosti i zarade direktora i zaposlenih u javnoj agenciji primenjuju se opšti propisi o radu, ako ovim ili posebnim zakonom nije što drugo određeno.

(3) Aktom o osnivanju javne agencije mogu se odrediti poslovi koje zaposleni u javnoj agenciji, radi sprečavanja sukoba privatnog i javnog interesa, ne mogu vršiti u svoje ime i za svoj račun ili u ime i za račun nekog drugog pravnog ili fizičkog lica.

II. OSNIVANJE JAVNE AGENCIJE OD REPUBLIKE SRBIJE

Vršenje osnivačkih prava

Član 8.

(1) Prava osnivača u ime Republike Srbije vrši Vlada ako posebnim zakonom nije što drugo određeno.

(2) Odluke Vladi predlaže ministarstvo u čijem delokrugu su poslovi javne agencije.

(3) Ako su poslovi javne agencije u delokrugu više ministarstava, ona odluke Vladi predlažu sporazumno, ako ovim ili posebnim zakonom nije što drugo određeno.

(4) Prava osnivača nisu prenosiva.

Akt o osnivanju javne agencije

Član 9.

(1) Akt o osnivanju javne agencije donosi osnivač i njime uređuje:

- 1) naziv, sedište i svrhu javne agencije;

- 2) poslove i delatnosti javne agencije;
- 3) prava, obaveze i odgovornosti javne agencije za obaveze u pravnom prometu;
- 4) delokrug i sastav organa javne agencije i njihov međusobni odnos;
- 5) prava i obaveze osnivača prema javnoj agenciji i javne agencije prema osnivaču;
- 6) sredstva koja osnivač obezbeđuje za osnivanje i početak rada javne agencije;
- 7) izvore, načine i uslove sticanja sredstava za rad javne agencije;
- 8) druga pitanja značajna za osnivanje i rad javne agencije i pitanja za koja je ovim ili posebnim zakonom propisano da se uređuju aktom o osnivanju javne agencije.

(2) Akt o osnivanju javne agencije objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Sredstva za početak rada javne agencije

Član 10.

- (1) Poslovni prostor, opremu i druga sredstva za početak rada javne agencije obezbeđuje osnivač, iz imovine kojom raspolaže ili iz budžeta Republike Srbije, prema aktu o osnivanju javne agencije.
- (2) Poslovni prostor i oprema koje obezbedi osnivač svojina su Republike Srbije, a javna agencija stiče na njima pravo korišćenja.
- (3) Za početak rada javne agencije mogu da se koriste pokloni i prilozi koje domaće ili strano pravno i fizičko lice daje radi osnivanja javne agencije.

Upis osnivanja javne agencije u sudski registar

Član 11.

- (1) Posle donošenja akta o osnivanju javne agencije osnivač imenuje privremenog direktora javne agencije, koji pod nadzorom osnivača priprema početak rada javne agencije.
- (2) Osnivanje javne agencije upisuje se u sudski registar.
- (3) Uz prijavu za upis u sudski registar privremeni direktor javne agencije dostavlja akte o osnivanju javne agencije i o svom imenovanju.

Imenovanje prvih organa javne agencije

Član 12.

Posle upisa javne agencije u sudski registar osnivač imenuje upravni odbor javne agencije a posle sprovedenog javnog konkursa i direktora javne agencije.

III. ORGANI JAVNE AGENCIJE

1. Vrste organa i sukob interesa

Vrste organa

Član 13.

- (1) Organi javne agencije jesu upravni odbor i direktor.

(2) Posebnim zakonom može se odrediti da javna agencija ima još neke organe, sasvim druge organe ili da upravni odbor i direktor imaju drukčiji delokrug od delokruga određenog ovim zakonom.

Sukob interesa

Član 14.

(1) Članovi upravnog odbora i direktor jesu funkcioneri u smislu zakona kojim se uređuje sukob interesa pri vršenju javnih funkcija.

(2) Zabrane i obaveze kojima podležu članovi upravnog odbora i direktor mogu se posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije proširiti mimo zakona kojim se uređuje sukob interesa pri vršenju javnih funkcija.

2. Upravni odbor

Delokrug upravnog odbora

Član 15.

(1) Upravni odbor usvaja godišnji program rada, finansijski plan javne agencije i izveštaje koje javna agencija podnosi osnivaču, donosi propise i druge opšte akte javne agencije izuzev pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u javnoj agenciji, usmerava rad direktora i izdaje mu uputstva za rad, nadzire poslovanje javne agencije i vrši druge poslove određene ovim ili posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.

(2) Upravni odbor ili lice koje on ovlasti uvek može da pregleda poslovne knjige i drugu dokumentaciju javne agencije.

Uslovi za imenovanje u upravni odbor. Nadležnost za imenovanje. Broj članova upravnog odbora

Član 16.

(1) U upravni odbor može biti imenovano lice koje ispunjava uslove za prijem u radni odnos u državni organ, **koje ima najmanje devet godina radnog iskustva na poslovima iz oblasti rada javne agencije**, koje ima visoku stručnu spremu, koje nije zaposleno u javnoj agenciji, koje imenovanjem ne bi izazvalo sukob javnog i privatnog interesa i koje ispunjava druge uslove određene posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.

(2) Sve članove upravnog odbora imenuje i **razrešava** osnivač, izuzev kad deo članova imenuju i **razrešavaju** korisnici sami.

(3) Broj članova upravnog odbora ne može biti manji od tri ni veći od sedam i određuje se aktom o osnivanju javne agencije.

Položaj članova upravnog odbora

Član 17.

(1) Član upravnog odbora imenuje se na pet godina i može ponovo biti imenovan **još dva puta**.

(2) Članovi upravnog odbora obavezni su da čuvaju poslovnu tajnu javne agencije.

(3) Članovi upravnog odbora primaju naknadu za rad prema merilima koja se određuju aktom o osnivanju javne agencije, **u skladu sa aktom Vlade**.

Imenovanje predstavnika korisnika u upravni odbor

Član 18.

- (1) Predstavnicima korisnika mogu biti imenovani u upravni odbor kad je to određeno aktom o osnivanju javne agencije i mogu imati do polovine članova upravnog odbora.
- (2) Predstavnicima korisnika imenuje u upravni odbor osnivač na predlog interesnih udruženja ako su korisnici organizovani u interesna udruženja, a inače na osnovu javnog konkursa.
- (3) Korisnici mogu sami da imenuju svoje predstavnike u upravni odbor neposrednim izborima i tajnim glasanjem, kad je to određeno aktom o osnivanju javne agencije.
- (4) Način na koji osnivač prikuplja predloge interesnih udruženja korisnika, postupak javnog konkursa, način na koji korisnici imenuju svoje predstavnike u upravni odbor i merila za imenovanje uređuju se aktom o osnivanju javne agencije.

Ograničenja pri imenovanju predstavnika korisnika u upravni odbor

Član 19.

- (1) Predstavnicima postojećih ili mogućih primalaca finansijskih podsticaja ili sredstava koje dodeljuje javna agencija ne mogu biti imenovani u upravni odbor.
- (2) Umesto njih imenuju se predstavnici onih korisnika kojima su namenjene usluge primalaca finansijskih podsticaja ili sredstava, ako aktom o osnivanju javne agencije nije određeno da se imenuju predstavnici neke druge grupe korisnika.
- (3) Osnivač je dužan da u upravnom odboru omogući srazmernu zastupljenost različitih korisnika ili grupa korisnika.

Predsednik upravnog odbora. Donošenje odluka upravnog odbora

Član 20.

- (1) Upravni odbor ima predsednika, koga imenuje osnivač među članovima upravnog odbora koje je imenovao.
- (2) Upravni odbor donosi odluke većinom glasova svih svojih članova.
- (3) Upravni odbor donosi poslovnik o svom radu.

3. Direktor

Delokrug i trajanje dužnosti

Član 21.

- (1) Direktor zastupa i predstavlja javnu agenciju, rukovodi radom i poslovanjem javne agencije, donosi pojedinačne akte javne agencije, odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u javnoj agenciji, priprema i sprovodi odluke upravnog odbora i vrši druge poslove određene ovim ili posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.
- (2) Direktor donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u javnoj agenciji.
- (3) Direktor se imenuje na pet godina i može ponovo biti imenovan **još dva puta**.

Uslovi za imenovanje direktora

Član 22.

(1) Za direktora može biti imenovano lice koje ispunjava uslove za imenovanje u upravni odbor, **izuzev uslova koji određuje da lice ne može biti zaposleno u javnoj agenciji** i koje ispunjava druge uslove određene posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.

(2) Lice koje je imenovano za direktora javne agencije ne može biti član organa političke stranke.

Obaveze direktora

Član 23.

- (1) Direktor je odgovoran za zakonitost rada javne agencije.
- (2) Direktor je dužan da na zahtev upravnog odbora podnese izveštaj o svome radu.
- (3) Direktor je obavezan da čuva poslovnu tajnu javne agencije.

Imenovanje direktora. Javni konkurs

Član 24.

- (1) Direktora imenuje osnivač posle sprovedenog javnog konkursa.
- (2) Javni konkurs sprovodi upravni odbor.

Oglašavanje javnog konkursa

Član 25.

- (1) Javni konkurs za imenovanje direktora oglašava se u "Službenom glasniku Republike Srbije" i još jednom dnevnom javnom glasilu koje izlazi u celoj Republici Srbiji, **kao i na internet prezentaciji javne agencije i osnivača javne agencije.**
- (2) Rok za podnošenje prijave na javni konkurs ne može biti kraći od 15 dana od oglašavanja javnog konkursa u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Sadržina oglasa o javnom konkursu

Član 26.

Oglas o javnom konkursu sadrži uslove koje kandidat mora da ispunjava za imenovanje, dokaze koji se prilažu uz prijavu na javni konkurs, rok za podnošenje prijave, organ kome se prijave podnose, lično ime lica koje daje obaveštenja o javnom konkursu, **podatke o stručnoj osposobljenosti, znanjima i veštinama koje se ocenjuju u izbornom postupku i načinu njihove provere, kriterijume za rangiranje kandidata**, rok u kome se kandidati obaveštavaju o tome kada počinje izborni postupak i druge podatke značajne za postupak imenovanja.

Izborni postupak

Član 27.

- (1) Upravni odbor najpre sastavlja spisak kandidata koji ispunjavaju uslove za imenovanje i potom među njima sprovodi izborni postupak.
- (2) U izbornom postupku se, prema merilima određenim aktom o osnivanju javne agencije, utvrđuje stručna osposobljenost svakog kandidata.

(3) Posle sprovedenog izbornog postupka, upravni odbor sastavlja listu od najviše tri kandidata koji su u izbornom postupku postigli najbolji rezultat sa obrazloženjem ispunjenosti merila propisanih za izbor za predložene kandidate i podnosi je osnivaču, u roku od 15 dana od dana okončanja izbornog postupka, zajedno sa zapisnicima o sprovedenom izbornom postupku.

Imenovanje direktora

Član 28.

(1) Osnivač imenuje direktora sa liste kandidata koju mu je podneo upravni odbor , u roku od 30 dana od dana dostavljanja liste za izbor.

(2) Rešenje o imenovanju direktora osnivač dostavlja svim kandidatima koji su se prijavili na javni konkurs.

(3) Kandidat koji je učestvovao u izbornom postupku ima pravo na uvid u dokaze koje je imenovani kandidat priložio uz prijavu na javni konkurs i u dokumentaciju izbornog postupka, pod nadzorom službenog lica.

(4) Ako nijedan kandidat nije postigao zahtevani rezultat , odnosno ako osnivač ne imenuje nijednog kandidata sa liste za izbor, javni konkurs se ponavlja, a kandidati obaveštavaju da javni konkurs nije uspeo.

(5) Upravni odbor dužan je da o konkursnom postupku obaveštava javnost postavljanjem informacija na internet prezentaciji javne agencije o toku konkursnog postupka, okončanim radnjama u postupku i rangiranju sa navođenjem rezultata kandidata, pri čemu se kandidati koji su učestvovali u izbornom postupku navode prema šiframa koje dobijaju pri podnošenju prijave.

Prava kandidata koji nije imenovan

Član 29.

(1) Kandidat koji nije imenovan ne može žalbom pobijati rešenje o imenovanju.

(2) On može voditi upravni spor protiv rešenja o imenovanju ako smatra da ispunjava uslove za imenovanje a nije učestvovao u izbornom postupku, da je imenovan kandidat koji ne ispunjava uslove za imenovanje, da su se u izbornom postupku desile takve nepravilnosti koje bi mogle uticati na objektivnost njegovog ishoda ili da postoje neki drugi zakonom određeni razlozi za vođenje upravnog spora.

(3) Ako sud poništi rešenje o imenovanju, osnivač razrešava direktora najkasnije u roku od 30 dana od prijema pravnosnažne sudske odluke.

4. Prestanak dužnosti člana upravnog odbora i direktora pre vremena na koje su imenovani

Svi razlozi

Član 30.

(1) Članu upravnog odbora i direktoru prestaje dužnost pre isteka vremena na koje je imenovan podnošenjem ostavke ili razrešenjem.

(2) Ostavka se podnosi osnivaču i proizvodi dejstvo kad je osnivač primi.

(3) Po prijemu ostavke osnivač donosi rešenje kojim utvrđuje prestanak dužnosti člana upravnog odbora ili direktora.

Razlozi za razrešenje. Nadležnost za odlučivanje o razrešenju

Član 31.

- (1) **Direktor se razrešava** ako više ne ispunjava uslove za imenovanje, ako ne ispunjava obaveze predviđene ovim ili posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije ili ako bude osuđen za krivično delo na kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim dužnosti direktora.
- (2) Direktor se razrešava i ako nesavesnim ili nepravilnim radom prouzrokuje veću štetu javnoj agenciji ili tako zanemaruje ili nesavesno izvršava svoje obaveze da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u radu javne agencije.
- (3) O tome da li postoje razlozi za razrešenje direktora odlučuje osnivač.

Postupak u kome se utvrđuje postojanje razloga za razrešenje

Član 32.

- (1) Postupak u kome se utvrđuje postojanje razloga za razrešenje direktora pokreće i vodi, po službenoj dužnosti ili na zahtev osnivača, ministarstvo u čijem delokrugu je pretežni deo poslova javne agencije.
- (2) Ministarstvo je dužno da na zahtev upravnog odbora pokrene i vodi postupak za razrešenje direktora.
- (3) Pošto direktoru pruži priliku da se izjasni o postojanju razloga za razrešenje i utvrdi potrebne činjenice, ministarstvo dostavlja osnivaču sve spise i predlaže mu donošenje odgovarajućeg rešenja.
- (4) Protiv rešenja o razrešenju žalba nije dopuštena, ali se može voditi upravni spor.

Vršilac dužnosti direktora

Član 33.

- (1) Ako direktoru dužnost prestane pre vremena na koje je imenovan, osnivač bez javnog konkursa imenuje vršioca dužnosti direktora na predlog upravnog odbora, **do imenovanja direktora na javnom konkursu u skladu sa ovim zakonom.**
- (2) **Javni konkurs za imenovanje direktora raspisuje se u roku od 30 dana od dana imenovanja vršioca dužnosti.**
- (3) Vršilac dužnosti direktora mora da ispunjava uslove za imenovanje direktora.

Udaljenje direktora sa dužnosti

Član 34.

- (1) Osnivač može udaljiti sa dužnosti direktora protiv koga je pokrenut postupak za razrešenje, do donošenja rešenja o razrešenju.
- (2) Osnivač udaljava direktora sa dužnosti po sopstvenoj inicijativi ili na predlog ministarstva koje vodi postupak u kome se utvrđuje postojanje razloga za razrešenje direktora.
- (3) Ovlašćenja direktora koji je udaljen sa dužnosti preuzima predsednik upravnog odbora.

Zasnivanje radnog odnosa sa zaposlenima u javnoj agenciji

Član 34a

- (1) **Radni odnos na neodređeno vreme u javnoj agenciji zasniva se nakon sprovedenog javnog konkursa koji sprovodi konkursna komisija, shodnom primenom odredaba ovog zakona koje se odnose na javni konkurs direktora, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.**
- (2) **Oglas o javnom konkursu objavljuje se na internet prezentaciji javne agencije i dnevnom glasilu koje izlazi za celu teritoriju Republike Srbije.**

- (3) Ako se popunjava radno mesto za koje je pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta kao poseban uslov za rad predviđeno znanje jezika i pisma nacionalne manjine, u oglasu o javnom konkursu se posebno navodi ovaj uslov, kao i eventualna pisana provera njegove ispunjenosti.
- (4) Konkursna komisija ima tri člana koje imenuje direktor.
- (5) Konkursna komisija, pre oglašavanja javnog konkursa, utvrđuje koja stručna osposobljenost, znanja i veštine će se ocenjivati u izbornom postupku i način njihove provere, kao i kriterijume za rangiranje kandidata.
- (6) Konkursna komisija donosi odluku o izboru kandidata koji je sa najboljim rezultatom ispunio merila za izbor i dostavlja je svim kandidatima koji su se prijavili na javni konkurs.
- (7) Ako su pripadnici nacionalne manjine nedovoljno zastupljeni među zaposlenima, konkursna komisija prilikom donošenja odluke iz stava 6. ovog člana daje prvenstvo jednako kvalifikovanom kandidatu pripadniku nacionalne manjine koja nije dovoljno zastupljena, koji je ispunio merila za izbor sa jednakim najboljim rezultatom sa drugim kandidatom, u cilju postizanja odgovarajuće zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina i pune ravnopravnosti između pripadnika nacionalne manjine i građana koji pripadaju većini.
- (8) Smatra se da je zastupljenost pripadnika određene nacionalne manjine među zaposlenima nedovoljna, ukoliko nije srazmerna procentu njihovog učešća u stanovništvu na teritoriji jedinice lokalne samouprave, u kojoj javna agencija ima sedište, odnosno na teritoriji na kojoj područna unutrašnja jedinica javne agencije ima sedište ili na kojoj je organizovan njen rad, u skladu sa rezultatima poslednjeg popisa stanovništva, pod uslovom da se o svojoj nacionalnoj pripadnosti izjasnilo najmanje 30% zaposlenih u sedištu javne agencije, odnosno područnoj unutrašnjoj jedinici javne agencije, prema podacima iz Registra zaposlenih u javnoj upravi u skladu sa zakonom.
- (9) Sa izabranim kandidatom na konkursu u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru zasniva se radni odnos.
- (10) Kandidat u javnom konkursu može da ostvari pravo na zaštitu pred sudom opšte nadležnosti u roku od 15 dana od dostavljanja odluke o izboru kandidata.
- (11) Ako sud poništi odluku o izboru kandidata, zaposlenom koji je izabran na konkursu prestaje radni odnos najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja pravosnažne sudske odluke.

IV. POSLOVI JAVNE AGENCIJE

Svi poslovi javne agencije

Član 35.

- (1) Javna agencija može istovremeno da vrši i razvojne i stručne i regulatorne poslove određene aktom o osnivanju javne agencije saglasno posebnom zakonu.
- (2) Pored toga, javna agencija može da vrši i druge poslove povezane sa svrhom svog osnivanja, prema aktu o osnivanju javne agencije.
- (3) Javnoj agenciji mogu posebnim zakonom biti povereni svi poslovi državne uprave koji se prema ovom zakonu uopšte mogu poveriti javnim agencijama.

Razvojni i stručni poslovi

Član 36.

- (1) Javna agencija vrši razvojne i stručne poslove saglasno svrsi svog osnivanja.
- (2) Razvojni poslovi sastoje se od podsticanja i usmeravanja razvoja u oblastima iz delokruga javne agencije, dodeljivanja i raspoređivanja finansijskih podsticaja i drugih razvojnih sredstava, preduzimanja mera na koje je

javna agencija ovlašćena posebnim zakonom i od drugih poslova određenih aktom o osnivanju javne agencije saglasno posebnom zakonu.

Regulatorni poslovi

Član 37.

- (1) Regulatorni poslovi javne agencije sastoje se u donošenju propisa za izvršavanje zakona i drugih opštih akata Narodne skupštine i Vlade.
- (2) Propisi javne agencije moraju po prirodi i nazivu da odgovaraju propisima koje donose organi državne uprave.
- (3) Propise donosi upravni odbor javne agencije , **osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno** i objavljuje ih u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešavanje u upravnom postupku

Član 38.

- (1) Rešenja u upravnom postupku donosi direktor javne agencije ili lice koje on ovlasti.
- (2) Kao prvostepeno rešenje javne agencije uzima se i rešenje njene područne unutrašnje jedinice.
- (3) O žalbi na rešenje javne agencije rešava ministarstvo u čijem su delokrugu poslovi javne agencije.

Nadzor

Član 39.

- (1) Javna agencija nadzire namensko i svrsishodno korišćenje dodeljenih finansijskih sredstava i podsticaja i stručnost i svrsishodnost rada drugih lica određenih posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.
- (2) Javna agencija dužna je da sastavi izveštaj o nadzoru i zasnuje ga na potrebnoj dokumentaciji i izjašnjenju stranaka.
- (3) Izveštaj o nadzoru javna agencija dostavlja ministarstvu u čijem delokrugu su poslovi javne agencije.

Određivanje tarife

Član 40.

- (1) Javna agencija koja korisnicima naplaćuje usluge izdaje tarifu, kojom tako određuje cenu usluge da se njome pokriju troškove usluge.
- (2) Predlog tarife sačinjava upravni odbor javne agencije i objavljuje ga u najmanje jednom dnevnom javnom glasilu koje izlazi u celoj Republici Srbiji, uz poziv mogućim korisnicima da u roku koji ne može biti kraći od osam ni duži od 30 dana dostave primedbe i predloge.
- (3) O predlogu tarife pribavlja se i mišljenje ministarstva u čijem delokrugu su poslovi javne agencije i ministarstva nadležnog za poslove finansija.
- (4) Uz podnošenje tarife na saglasnost osnivaču, upravni odbor javne agencije je dužan da u obrazloženju navede ciljeve koji se postižu tarifom i razloge zbog kojih nije prihvatio primedbe i predloge mogućih korisnika i ministarstava.
- (5) Pošto osnivač da saglasnost na tarifu, tarifa se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije" i stupa na snagu posle objavljivanja.

Akti o radu i poslovanju javne agencije

Član 41.

- (1) Javna agencija donosi opšte akte kojima uređuje pitanja značajna za svoj rad i poslovanje, prema posebnom zakonu ili aktu o osnivanju javne agencije.
- (2) Opšte akte o radu i poslovanju javne agencije donosi upravni odbor javne agencije.
- (3) Opšti akt o pravima, obavezama, odgovornostima i zaradi direktora i zaposlenih u javnoj agenciji donosi se uz saglasnost osnivača.

V. ZAŠTITA OPŠTEG INTERESA U RADU JAVNE AGENCIJE

Prava osnivača

Član 42.

Pored imenovanja i razrešenja članova upravnog odbora i direktora javne agencije, osnivač daje saglasnosti na godišnji program rada, na finansijski plan javne agencije i na druge akte određene ovim ili posebnim zakonom.

Nadzor nad propisima javne agencije

Član 43.

- (1) Javna agencija je dužna da pre objavljivanja propisa pribavi od ministarstva u čijem delokrugu su poslovi javne agencije mišljenje o ustavnosti i zakonitosti propisa, a ministarstvo da njoj dostavi obrazloženi predlog kako da propis usaglasi sa Ustavom, zakonom, propisom ili drugim opštim aktom Narodne skupštine i Vlade.
- (2) Ako javna agencija ne postupi po predlogu ministarstva, ono je dužno da osnivaču predloži donošenje rešenja o obustavi od izvršenja propisa i na njemu zasnovanih pojedinačnih akata i pokretanje postupka za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti propisa.
- (3) Rešenje o obustavi od izvršenja propisa stupa na snagu kad se objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije" i prestaje da važi ako osnivač u narednih 15 dana ne pokrene postupak za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti propisa.

Nadzor nad radom i poslovanjem javne agencije

Član 44.

- (1) Nadzor nad radom javne agencije u poverenim poslovima državne uprave vrši ministarstvo u čijem delokrugu su poslovi javne agencije.
- (2) Zakonito i namensko korišćenje sredstava javne agencije i primenu propisa kojima se uređuju javne finansije i finansijsko i računovodstveno poslovanje nadzire ministarstvo nadležno za poslove finansija.
- (3) Primenu propisa o službenoj upotrebi jezika i pisma, kancelarijskom poslovanju, poslovanje sa strankama i korisnicima, kao i efikasnost i ažurnost rešavanja u upravnom postupku, stručnu spremu zaposlenih koji rešavaju u upravnom postupku i ovlašćenja za rešavanje u upravnom postupku nadzire ministarstvo nadležno za poslove uprave.

Godišnji program rada javne agencije. Finansijski plan

Član 45.

- (1) Upravni odbor javne agencije usvaja i do 15. decembra tekuće godine podnosi osnivaču na saglasnost program rada javne agencije za narednu godinu i finansijski plan javne agencije.
- (2) Godišnjim programom rada se, saglasno aktu o osnivanju javne agencije, određuju osnovni ciljevi javne agencije za narednu godinu i načini njihovog postizanja.
- (3) Godišnji program rada sadrži i predlog mera za delotvorniji rad i ekonomičnije korišćenje sredstava javne agencije.
- (4) Posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javna agencija može biti obavezana da godišnjim programom rada obuhvati i druga pitanja značajna za njen rad.

Izveštaj o radu javne agencije. Finansijski izveštaj

Član 46.

- (1) Upravni odbor javne agencije usvaja i podnosi osnivaču godišnji izveštaj o radu za proteklu godinu najkasnije do 1. marta tekuće godine.
- (2) Osnivač može, saglasno aktu o osnivanju javne agencije, zahtevati da mu upravni odbor javne agencije podnese periodični izveštaj o radu ili izveštaj o izvršenju nekog posla.
- (3) Upravni odbor javne agencije usvaja i podnosi osnivaču finansijski izveštaj prema pravilima za podnošenje završnih računa javnih preduzeća.
- (4) Ministar nadležan za poslove finansija bliže će urediti način i sadržinu izveštaja o rashodima za zaposlene u javnoj agenciji koji je javna agencija dužna da podnese osnivaču.**

VI. ODNOS JAVNE AGENCIJE SA KORISNICIMA

Javnost rada javne agencije

Član 47.

- (1) Javna agencija je dužna da na primeren način, pre svega u prostorijama u kojima posluje sa korisnicima, obaveštava korisnike o njihovim pravima, obavezama, postupku ostvarivanja prava i obaveza, o svome radu i delokrugu, ministarstvima koja nadziru njen rad i načinu kontakta s njima i o drugim podacima bitnim za javnost njenog rada i odnose sa korisnicima.
- (2) Javna agencija je pri tome dužna da:
 - 1) u prostorijama u kojima posluje sa korisnicima u pismenom obliku istakne lična imena članova upravnog odbora, direktora, zaposlenih koji posluju sa korisnicima, člana upravnog odbora ovlašćenog za prijem i razmatranje predloga i primedaba korisnika i drugih odgovornih lica;
 - 2) omogući da se javnost, korisnici i zaposleni u javnoj agenciji upoznaju sa kratkim pregledom godišnjeg programa rada javne agencije;
 - 3) upozna javnost sa svim informacijama koje su propisima određene kao informacije od javnog značaja;
 - 4) pruža informacije preko telefona i drugih sredstava komunikacije kojima raspolaže.
- (3) Za javnost rada javne agencije odgovara direktor javne agencije.

Poslovanje sa korisnicima

Član 48.

- (1) Javna agencija mora ostvariti primeren odnos sa strankama i korisnicima.
- (2) Javna agencija je dužna da svoje radno vreme prilagodi potrebama korisnika.
- (3) Najmanje jednom godišnje javna agencija mora omogućiti korisnicima da joj saopšte mišljenje o njenom radu i kvalitetu usluga i predlože načine njihovog poboljšavanja, o čemu sastavlja poseban izveštaj koji unosi u godišnji izveštaj o svom radu.

Primedbe i predlozi korisnika

Član 49.

- (1) Javna agencija dužna je da omogući korisnicima davanje primedaba i predloga vezanih za njen rad, usmeno i pismeno, telefonski ili u elektronskom obliku.
- (2) Primedbe i predloge korisnika prima i razmatra član upravnog odbora javne agencije koga za to na jednu godinu ovlasti upravni odbor javne agencije i koji o svojim zaključcima obaveštava upravni odbor, direktora, lice na koje se primedba odnosi i korisnika.

VII. FINANSIRANJE JAVNE AGENCIJE

Finansiranje iz budžeta i od naplaćene cene usluga

Član 50.

- (1) Poslovi državne uprave koji su povereni javnoj agenciji finansiraju se iz budžeta Republike Srbije.
- (2) Za finansiranje javne agencije koriste se i sredstva od naplaćene cene usluga javne agencije i vode se na posebnom podračunu javne agencije.

Finansiranje iz poklona i priloga

Član 51.

Pokloni, prilozi pokrovitelja javne agencije i drugi prilozi dati osnivaču ili javnoj agenciji prihod su javne agencije, vode se na posebnom podračunu javne agencije i koriste se za razvoj javne agencije.

Raspodela viška prihoda

Član 52.

- (1) Višak prihoda nad rashodima javne agencije koristi se za razvoj javne agencije ili se prenosi u budžet Republike Srbije.
- (2) O raspodeli viška prihoda odlučuje upravni odbor javne agencije, uz saglasnost osnivača.

Odgovornost za obaveze javne agencije

Član 53.

- (1) Javna agencija odgovara za svoje obaveze svom svojom imovinom.
- (2) Osnivač odgovara za obaveze javne agencije ako javna agencija ne može da ispuni obaveze iz svoje imovine ili ako bi ispunjenje obaveza iz imovine javne agencije ozbiljno ugrozilo njen rad.

VIII. PRESTANAK RADA JAVNE AGENCIJE

Član 54.

- (1) Javna agencija prestaje da radi ako bude ukinuta ili se pravnosnažnom sudskom odlukom utvrdi ništavost njenog upisa u sudski registar.
- (2) Javna agencija može biti ukinuta usled prestanka svrhe zbog koje je osnovana ili ako neki drugi organizacioni oblik može delotvornije, racionalnije i ekonomičnije da zadovolji svrhu javne agencije.
- (3) Odluku o ukidanju javne agencije donosi osnivač, na osnovu ovlašćenja u posebnom zakonu.

IX. JAVNE AGENCIJE KOJE OSNIVAJU AUTONOMNE POKRAJINE I JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Način osnivanja. Vršenje osnivačkih prava. Poslovi

Član 55.

- (1) Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu da osnuju javnu agenciju kad su na to ovlašćene svojim opštim aktom, ako su ispunjeni uslovi za osnivanje javne agencije određeni ovim zakonom.
- (2) Prava osnivača u ime autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave vrši organ određen njihovim opštim aktom.
- (3) Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu javnoj agenciji poveriti poslove iz svog izvornog delokruga koji po vrsti i prirodi odgovaraju poslovima državne uprave koje javnim agencijama može poveriti Republika Srbija.

Primena odredaba ovog zakona

Član 56.

- (1) Propise i rad javne agencije nadziru nadležni organi uprave autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, koji rešavaju i o žalbama na rešenja koje javna agencija donese u upravnom postupku.
- (2) Ako je osnivač javne agencije jedinica lokalne samouprave, za direktora javne agencije može biti imenovano i lice koje ima najmanje **pet godina** radnog iskustva u jednoj ili više oblasti iz delokruga javne agencije.
- (3) U svemu ostalom shodno se primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuju javne agencije čiji je osnivač Republika Srbija.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primena na postojeće agencije

Član 57.

Danom stupanja na snagu ovog zakona odredbe člana 7. st. 1. i 2. ovog zakona, odredbe ovog zakona o sukobu interesa pri vršenju javnih funkcija (član 14), o vršenju nadzora od strane javne agencije (član 39), o nadležnosti direktora za donošenje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u javnoj agenciji (član 21. stav 2), o nadležnosti upravnog odbora za donošenje opštih akata o radu i poslovanju javne agencije (član 41. st. 1. i 2), o zaštiti opšteg interesa u radu javne agencije (čl. 42-46) i odnosu sa korisnicima (čl. 47-49) primenjuju se na sledeće agencije koje su obrazovane posebnim zakonima:

- 1) Agenciju za privatizaciju, obrazovanu Zakonom o Agenciji za privatizaciju ("Službeni glasnik RS", br. 38 /01 i 135/04);
- 2) Republičku agenciju za razvoj malih i srednjih preduzeća, obrazovanu Zakonom o Agenciji za razvoj malih i srednjih preduzeća ("Službeni glasnik RS", broj 65/01);
- 3) Agenciju za duvan, obrazovanu Zakonom o duvanu ("Službeni glasnik RS", broj 17/03);
- 4) Republičku agenciju za prostorno planiranje, obrazovanu Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", broj 47/03);
- 5) Agenciju za privredne registre, obrazovanu Zakonom o Agenciji za privredne registre ("Službeni glasnik RS", broj 55/04);
- 6) Agenciju za licenciranje stečajnih upravnika, obrazovanu Zakonom o Agenciji za licenciranje stečajnih upravnika ("Službeni glasnik RS", broj 84/04);
- 7) Agenciju za lekove i medicinska sredstva Srbije, obrazovanu Zakonom o lekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik RS", broj 84/04).

Nastavak rada organa postojećih agencija

Član 58.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona nadzorni odbori agencija iz člana 57. ovog zakona prestaju da rade, njihovim članovima prestaje mandat, a poslove nadzornih odbora preuzimaju upravni odbori.
- (2) U Republičkoj agenciji za prostorno planiranje Savet agencije danom stupanja na snagu ovog zakona preuzima poslove nadzornog odbora propisane ovim zakonom.
- (3) Danom prestanka mandata upravnog odbora i direktora imenovanih u agencijama iz člana 57. ovog zakona, počinju da se na njih primenjuju odredbe ovog zakona o organima javnih agencija.
- (4) Ako mandat člana upravnog odbora prestane pre isteka mandata celog upravnog odbora, novi član upravnog odbora imenuje se prema odredbama posebnih zakona kojima su obrazovane agencije iz člana 57. ovog zakona, sa mandatom do isteka mandata člana na čije mesto je imenovan.

Stupanje na snagu zakona

Član 59.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

ODREDBE KOJE NISU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o javnim agencijama
("Sl. glasnik RS", br. 47/18)

Član 18.

Akt iz člana 15. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 19.

Postupci odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima direktora, člana upravnog odbora i zaposlenih u javnoj agenciji koji su započeti, a nisu okončani do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama propisa koji je bio na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 20.

Javna agencija dužna je da svoja opšta akta uskladi sa odredbama ovog zakona do početka primene ovog zakona.

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs